

Berg en Terblijt
Eijsden
Margraten
Vaals
Valkenburg

Jaarverslag 2018

Jaarverslag 2018

Berg en Terblijt • Eijsden • Margraten • Vaals • Valkenburg

Wie niet van lezen houdt,
heeft nog niet
het juiste boek gevonden

J.K. Rowling

Inhoud

Voorwoord	
Léon Kerckhoffs, voorzitter bestuur Stichting Heuvellandbibliotheken	6
Bestuur	12
Organisatie, personeel en vrijwilligers	16
PR en communicatie	20
Landelijke, regionale en lokale bibliotheekontwikkelingen	22
Collectie	33
Digitale collectie	
Fysieke collectie	
Educatie	36
Doorgaande leeslijn 0 - 12 jaar	
Activiteitenoverzicht 2018	42
Bijlagen	
Statistieken	47

Voorwoord

Evenals voorgaande jaren doet de Stichting Heuvellandbibliotheken schriftelijk verslag van de relevante activiteiten en ontwikkelingen die in 2018 kenmerkend waren voor het beleid en het werk in en voor de vijf bibliotheken in de drie gemeenten die tot haar werkgebied behoren. Met dit verslag legt ze tevens verantwoording af over het gevoerde beleid.

In het afgelopen jaar 2018 stonden met name twee zaken centraal in het beleid van de Stichting Heuvellandbibliotheken: het mogelijk samengaan met Centre Céramique en het in beeld laten brengen van de kwaliteit van en de tevredenheid over onze dienstverlening.

In de achterliggende jaren zagen we mogelijkheden om door een samengaan met Centre Céramique onze bibliotheekdiensten nog verder te optimaliseren. Juridische problemen noopten echter tot een procedure met een aanbesteding, waarbij alle betrokken partijen ervan uitgingen dat deze gegund zou kunnen worden aan Centre Céramique. Het verloop van de

**Iedereen werkt hier
met zoveel plezier!**

aanbestedingsprocedure, die door de gemeenten Eijsden-Margraten, Vaals en Valkenburg in de loop van 2018 in gang is gezet ten aanzien van de aanbesteding van bibliotheekdiensten, heeft er echter toe geleid dat de door Centre Céramique gedane inschrijving op de aanbesteding als ongeldig moest worden beoordeeld. Daardoor is er geen sprake meer van een samengaan met Centre Céramique en zal de Stichting Heuvellandbibliotheken als een zelfstandige bibliotheek verder gaan. In de achterliggende periode is gebleken dat dit ook heel goed kan, gezien de beoordeling die wij kregen van de kwaliteit en de tevredenheid over de wijze waarop wij onze bibliotheekdiensten invullen.

In december 2018 heeft in het kader van de certificering een audit plaatsgevonden, waarin is nagegaan of onze bibliotheek voldoet aan de kwaliteitseisen die aan een openbare bibliotheek te stellen zijn. Het resultaat van deze audit is dat onze bibliotheek opnieuw is gecertificeerd. Natuurlijk zijn er in die audit ook verbeterpunten naar voren gekomen, die echter grotendeels samenhangen met de bijzondere situatie waarin Heuvellandbibliotheken de laatste jaren verkeerde in verband met het streven naar samengaan met Centre Céramique. Deze punten hadden vooral betrekking op de mate waarin onze veranderactiviteiten planmatig zijn uitgewerkt en opgeschreven.

Met trots citeren we de volgende zinnen uit het auditrapport:

‘Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat medewerkers enorm gemotiveerd zijn in het werken voor de Heuvellandbibliotheken. Er wordt met passie gewerkt binnen de organisatie. Het is bewonderenswaardig te noemen dat ondanks de onzekere periode er met veel enthousiasme veel werk wordt verzet. Dat mag als een compliment worden gezien voor zowel de medewerkers als de directie.’

Alle vijf de bibliotheekfuncties hebben volgens de auditoren een goede invulling gekregen en met 'BoekStart', 'de Bibliotheek op school' en de aanpak laaggeletterdheid werken we duidelijk aan een nog ruimere invulling van de educatieve functie. Een relatief nieuw element in de certificeringsprocedure vormt het maatschappelijk effect dat een bibliotheek teweegbrengt. Naast de verantwoordingsgegevens die in jaarverslagen zijn opgenomen met het aantal bezoekers, uitleningen, inleidingen, tentoonstellingen e.d. is dit effect ook af te leiden uit de tevredenheidsonderzoeken die bij onze leden en vrijwilligers afgelopen najaar zijn afgenomen.

Bij onze leden is niet alleen te zien dat zij op de meeste vragen aangeven tevreden of heel tevreden te zijn over de diverse aspecten van onze dienstverlening, maar is ook het genoemde maatschappelijk effect duidelijk te zien. Zo valt uit de antwoorden van de respondenten onder meer op te merken dat driekwart door de bieb meer is gaan lezen, dat 90% meer plezier in lezen heeft gekregen, dat driekwart nu beter het belang van voorlezen aan hun kinderen weet en dat 65% door de bibliotheek nu ook daadwerkelijk meer is gaan voorlezen aan hun kinderen. Zo'n 20% geeft aan dat men zich door de bibliotheek minder alleen voelt. Dat percentage vormt zeker een mooie score als blijkt dat 20% van onze respondenten alleenstaand is.

Uit het onderzoek dat door onze vrijwilligers is ingevuld, blijkt ook een duidelijk maatschappelijk effect. Bij de motivatie om vrijwilligerswerk te doen, geeft men onder andere aan dat voor 80% te doen vanwege het contact met mensen en de gezelligheid en het samenwerken met collega's. Wat men graag wilde, wordt ook bereikt. Met scores van tussen de 98% en 100% geeft men aan tevreden te zijn over de contacten met de bibliotheekbezoekers, over het vertrouwen in elkaar en over de samenwerking. Zo'n 90% geeft aan dat de werkzaamheden voldoening geven en 95% waardeert met een 8 of hoger op een schaal van tien hoe tevreden men is met het vrijwilligerswerk in de bibliotheek.

De cijfers in dit jaarverslag laten zien dat er een verdere daling is van het aantal leden. Deze daling is nu echter geheel toe te schrijven aan de volgende drie oorzaken. Allereerst is het aantal leden in de basisschoolleeftijd met 130 afgenomen. Deze afname van leerlingen in die leeftijd is een gegeven dat ook terug te zien is in het opheffen of samengaan van basisscholen in onze regio. Daarnaast is er een daling van het aantal senioren met 84 leden, die vanwege hun hoge leeftijd of overlijden geen lid meer zijn van de bibliotheek. De derde reden is gelegen in het opheffen van het servicepunt Gronsveld, waardoor 89 leden afhaakten.

De genoemde daling van het aantal leden heeft effect op de cijfers over de uitleen. Hoewel het aantal accounts voor e-books verder is gestegen, is ook te zien dat het aantal uitleningen van e-books is gedaald. Deze trend bevestigt nog eens het grote belang dat we als bibliotheek moeten blijven hechten aan de uitleen van fysieke boeken. Het belang van lezen is immers nog steeds onomstreden. De betekenis van lezen is eerder toegenomen.

Lezen is goed voor de mens, de samenleving en de economie. Dat is de strekking van 'De impact van het boek', een bundeling van drie onderzoeken in opdracht van het kennisplatform KVB Boekwerk. Wie leest, ontwikkelt zijn inlevings- en denkvermogen en de vaardigheden die nodig zijn in onze wereld van digitalisering en globalisering. Ook leidt lezen tot meer geluk en ontspanning en zijn lezers gezonder omdat ze beter zijn geïnformeerd over gezondheidsrisico's. We wensen al onze leden en bezoekers dan ook heel veel leesplezier toe.

**Juist in deze tijd is lezen
belangrijk. Het laat je mentaal
tot rust komen**

Zoals gebruikelijk nodigen we ook nu elke lezer van dit jaarverslag uit om ons te blijven benaderen met vragen, opmerkingen of klachten (ook over dit jaarverslag). Zonder signalen van betrokkenen om ons heen, kan Heuvellandbibliotheken haar werk aanzienlijk minder goed doen.

Tot slot willen we allen die betrokken zijn bij de Heuvellandbibliotheken danken voor de inzet die ze het afgelopen jaar hebben getoond. Daarmee hebben ze bijgedragen aan de realisering van de ambities en de doelen van onze bibliotheek. Bestuur en managementteam zijn met name personeel en vrijwilligers daarvoor bijzonder erkentelijk.

Léon Kerckhoffs

Voorzitter bestuur Stichting Heuvellandbibliotheken

Heuvellandbibliotheken verzorgde in 2018 met

6 medewerkers (3,8 fte) en 68 vrijwilligers

4.334

volwassen leden in 5 vestigingen

2.458

jeugdleden in 2 scholen

210.683

uitleningen

98

activiteiten

2

dBossen
(Mheer en Valkenburg)

98

BoekStartkoffertjes
werden opgehaald

Vestigingen en aantal openingsuren

Gemeente Valkenburg a/d Geul

- Valkenburg: 24 uur/week
- Berg en Terblijt: 9,5 uur/week
- dBos Broekhem

Gemeente Eijsden-Margraten

- Eijsden: 24 uur/week
- Margraten: 21 uur/week
- dBos Mheer

Gemeente Vaals

- Vaals: 22 uur/week

Bibliot

neek

Organisatie

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Heuvellandbibliotheken was op 31 december 2018 als volgt samengesteld:

De heer L.H. Kerckhoffs, voorzitter

De heer G.J.J. Walraven, secretaris en penningmeester

Mevrouw W.M.J. van der Veldt, bestuurslid

Mevrouw M.J. Dresen-Kriellaars, bestuurslid

In 2018 vergaderde het bestuur acht keer. Naast het opstellen en bespreken van de jaarlijkse beleidsstukken - Jaarverslag en Jaarrekening 2017, financiële kwartaalrapportages en Jaarplan en Begroting 2019 - werden andere onderwerpen besproken en werden daarover besluiten genomen.

De toekomst van Heuvellandbibliotheken

Heuvellandbibliotheken heeft sinds 2016 de mogelijkheden onderzocht om samen te gaan met Centre Céramique. Centre Céramique en Heuvellandbibliotheken spraken in 2017 de intentie uit om samen verder te gaan om zo de uitvoering van de dienstverlening te optimaliseren. Hoe en onder welke voorwaarden het samengaan tot stand zou kunnen komen was onderwerp van onderzoek. Uit dit onderzoek bleek echter dat een fusie tussen een publiekrechtelijke organisatie - Centre Céramique is onderdeel van de gemeente Maastricht - en een privaatrechtelijke organisatie - Heuvellandbibliotheken is een stichting - niet mogelijk was.

Werken in de bieb is iedere dag anders. Er is zoveel variatie in de werkzaamheden

Vervolgens werd ervoor gekozen om de bibliotheekdiensten van Heuvellandbibliotheken door de gemeenten aan te laten besteden. Belangrijk punt in de aanbesteding was dat de medewerkers van Heuvellandbibliotheken op basis van de CAO Openbare Bibliotheken zouden moeten overgaan naar de organisatie aan wie de aanbesteding gegund zou worden. De drie gemeenten waar Heuvellandbibliotheken vestigingen heeft, hebben de aanbestedingsprocedure in augustus uitgezet. Op 16 oktober was de inschrijvingstermijn verstreken en had Centre Céramique als enige partij ingeschreven. Deze inschrijving bleek echter ongeldig, omdat er aan een aantal belangrijke eisen niet was voldaan.

Eind december startte daarom een vervolgoverleg met de gemeenten om een nieuwe lijn uit te zetten naar de toekomst. Besloten werd dat de Heuvellandbibliotheken als een zelfstandige stichting verder zou gaan.

Personele invulling

De professionals die in dienst zijn van de Stichting zagen in het kader van het uitgezette beleid van de Stichting hun taak in 2018 verder verschuiven naar de backoffice. Zij waren daardoor met name belast met de verdere invulling van de nieuwe bibliotheekfuncties, de collectievorming en

het begeleiden van de vrijwilligers. Meer en meer kregen zij plezier in het organiseren van activiteiten en de bijbehorende PR. Ook kreeg laaggeletterdheid in toenemende mate hun aandacht.

Vrijwilligers

Heuvelandbibliotheken heeft een pool van vrijwilligers voor elke vestiging. Om ook op termijn voldoende vrijwilligers te kunnen werven werd een traject ontwikkeld met ondersteuning van een communicatiebureau. Dit resulteerde in een campagne die ingezet kan worden wanneer er een tekort aan vrijwilligers te verwachten is. Gedurende de eerste campagne reageerden 20 mensen uit alle drie de gemeenten, waarvan er 14 uiteindelijk ingezet werden.

Daarnaast werd de begeleiding van de vrijwilligers verder geprofessionaliseerd. Er worden evaluatiegesprekken gevoerd en vrijwilligers die daarvoor belangstelling hebben, krijgen extra scholing op het gebied van automatisering en digitale media. Ook werden vrijwilligers geschoold voor het (digi)Taalhuis en kregen zij een training met de belangrijkste aandachtspunten die van belang zijn bij een ontruiming van het gebouw en op het gebied van EHBO. Zo weten de vrijwilligers nog beter wat er moet gebeuren bij een calamiteit.

De vrijwilligers worden begeleid door de professionals. Daarbij is de communicatie essentieel. Met dat doel wordt van de vrijwilligers verwacht dat zij deelnemen aan de overleggen over ontwikkelingen en de gang van zaken bij Heuvelandbibliotheken. De jaarlijkse vrijwilligersmiddag werd afgelopen jaar gehouden op 10 juli en had als thema 'BoekStart'. Ook was er een lezing over hoe je kunt zorgen dat je goed in je vel zit en met meer zelfvertrouwen je werk kunt doen.

Leden

Sinds 2016 zijn de abonnementsvormen stap voor stap aangepast aan de landelijk vastgestelde standaardtarieven. Sinds april 2018 gelden naast het gratis abonnement voor jeugdleden drie abonnementsvormen: basic, standaard en comfort.

Zoals alle bibliotheken heeft ook Heuvelandbibliotheken te maken met een teruglopend aantal leden, waarbij opgemerkt moet worden dat de oorzaak bij ons veel meer gelegen is in het dalende aantal leerlingen in de basisschoolleeftijd en in de vergrijzing van de bevolking.

Veiligheid en beveiliging

Afgelopen jaar is op diverse terreinen gewerkt aan de veiligheid en beveiliging. In het kader van de AVG, die sinds eind mei 2018 van toepassing is, zijn de werkzaamheden van elk werkproces doorgelicht op privacy gevoeligheid. Met alle externe partners werd een verwerkingsovereenkomst afgesloten. Met de vrijwilligers is gesproken over de AVG om de bewustwording ten aanzien van privacy te bevorderen. Zij moeten een verklaring ondertekenen waarin staat dat ze vertrouwelijk met de informatie van de bibliotheek zullen omgaan.

De bibliotheekvestigingen die ondergebracht zijn in een multifunctioneel gebouw hebben een calamiteitenplan. De locaties Valkenburg en Berg en Terblijt hebben eveneens een plan opgesteld. De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft een aantal aanpassingen aangebracht om een veilige vluchtweg te garanderen. Verder werden er vijf nieuwe BHV'ers opgeleid en is er in de vestiging Valkenburg een AED geplaatst en een Evac chair aangeschaft. Ook de training voor vrijwilligers (over de aandachtspunten bij een ontruiming) past in de aandacht voor veiligheid bij Heuvelandbibliotheken.

De werkzaamheden van elk werkproces zijn doorgelicht op privacygevoeligheid

Verder is er een Risico-inventarisatie & evaluatie (RI&E) uitgevoerd, zodat duidelijk is hoe de werkomgeving voor medewerkers en vrijwilligers zo veilig mogelijk ingericht kan worden.

Onderzoek

Afgelopen jaar zijn enkele onderzoeken voorbereid en uitgevoerd om te weten of Heuvelandbibliotheken met de dienstverlening en aanpak van vrijwilligers op de goede weg is. Het ging om een klanttevredenheidsonderzoek en een vrijwilligertevredenheidsonderzoek.

Organisatie, personeel en vrijwilligers

Directievoering

De directievoering lag in 2018 bij Marc Rodenburg. Hij is voor één dag per week gedetacheerd vanuit Centre Céramique. Samen met coördinator Machteld Schouten vormt hij het managementteam.

Personeel

Het team bestaat uit 6 medewerkers (3,8 fte, inclusief coördinatie) en een directeur voor één dag per week. Van twee medewerkers die sinds 2016 langdurig ziek waren, is afgelopen jaar afscheid genomen. Hun uren zijn ingevuld door andere teamleden en medewerkers met een tijdelijke aanstelling. Er is een ervaren medewerker toegevoegd voor managementondersteuning op het gebied van administratieve en secretariële werkzaamheden.

De taken die voor alle vestigingen centraal uitgevoerd worden, zijn opnieuw verdeeld:

- De activiteiten en programmering met de bijbehorende PR is belegd bij twee medewerkers;
- Zaken op het gebied van ICT worden door één medewerker gemonitord;
- Er zijn uren vrijgemaakt voor managementondersteuning;
- Aan het eind van het jaar werd 8 uur toegevoegd voor laaggeletterdheid;
- In de backoffice worden taken vervuld die te maken hebben met dBos, ICT, digitale cursussen, planning van activiteiten en PR. Elke medewerker besteedt hieraan ongeveer 4 uur per week.

Overzicht inzet beschikbare uren*

*In het overzicht zijn de 7,2 uren voor de directievoering niet opgenomen.

Frontoffice	Uren	
Eijsden	25	
Margraten	21	
Vaals	19	
Valkenburg	25,5	
Totaal frontoffice	90,5	2,5 fte
Backoffice		
Coördinatie	22	
Managementondersteuning	16	
Laaggeletterdheid	8	
Totaal backoffice	46	1,28 fte
Totaal	136,5 uur	3,8 fte

Communicatie

Het teamoverleg vindt elke zes weken plaats. Er wordt dan informatie uitgewisseld over de werkzaamheden en de dagelijkse gang van zaken bij de vestigingen, over beleidsmatige beslissingen en nieuws van management en bestuur. Incidenteel wordt taakgericht overleg gevoerd.

Scholing

De bijscholing voor medewerkers houdt gelijke tred met de ontwikkelingen bij Heuvelandbibliotheken. Daarom zijn in 2018 alle teamleden geschoold tot bedrijfshulpverlener (BHV'er). Verder vond er een bijscholing plaats voor dBos en was er een informatiedag over laaggeletterdheid. In het kader van de behoefte om de activiteiten van Heuvelandbibliotheken nog beter onder de aandacht van de leden te brengen, was er een Facebook-training op maat voor enkele medewerkers.

Vrijwilligers

Heuvelandbibliotheken kon in 2018 een beroep doen op 68 vrijwilligers. De vrijwilligers vervullen taken als gastvrouw/gastheer voor de klanten en bieden hulp of uitleg bij het lenen van materiaal of het reserveren van materialen uit andere bibliotheken. Verder bieden de vrijwilligers ondersteuning bij activiteiten die in de vestigingen zijn georganiseerd, het aantrekkelijk inrichten van de bibliotheek en bij het opruimen en ordenen van de materialen. Ook bemensen zij het Tabletcafé waar mensen terecht kunnen met vragen over het gebruik en inrichten van smartphones, tablets en e-readers.

Communicatie

Heuvelandbibliotheken investeert in de relatie met de vrijwilligers. Iedere zes weken is er in elke vestiging een werkoverleg over praktische en beleidsmatige onderwerpen. De (sociale) functie van dit overleg is groot. Dat dit door de vrijwilligers ook zo wordt ervaren, valt af te leiden uit het opkomstpercentage van 80%.

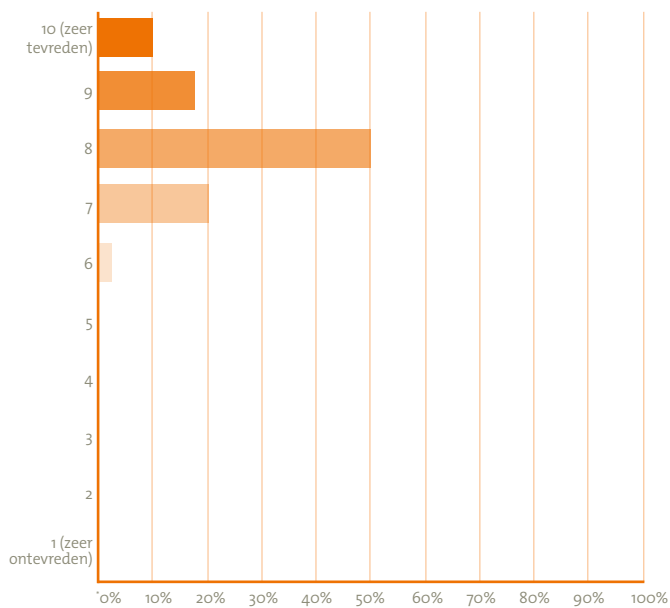
Verder ontvangen de vrijwilligers een aparte nieuwsbrief en wordt ook enige scholing aangeboden. Zo kregen vrijwilligers in 2018 de kans om gedurende vijf dagdelen meer te leren over het systeem voor bibliotheekautomatisering bicatWise en over Windows 10, mappenstructuur, WhatsApp etcetera.

In juli was er voor het derde jaar een vrijwilligersdag, die georganiseerd werd in Valkenburg. Gezelligheid wordt tijdens de vrijwilligersdag gecombineerd met een thema dat alle vrijwilligers aangaat. Dat was deze keer BoekStart. Cindy Hahn verzorgde een workshop over voorlezen aan baby's. Verder was er een humoristische lezing van Léon Pouls van het centrum voor coaching: 'Ik ben leuk!'

Je kunt natuurlijk op de bank gaan zitten en koffie drinken, maar het is veel leuker om als vrijwilliger in de bieb te werken! Je ontmoet nieuwe mensen en bouwt een band op met leden en bezoekers

Tevredenheid

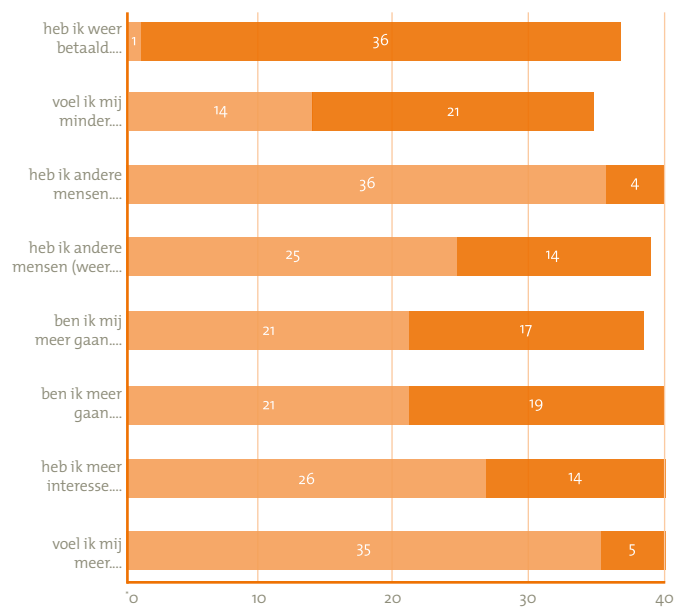
De vrijwilligers zijn van groot belang voor Heuvelandbibliotheken. Het is daarom belangrijk om te weten of het werken in onze organisatie voldoet aan de verwachtingen die mensen hebben, of het werk zelf bevalt, of de vrijwilliger zich gewaardeerd voelt, hoe de communicatie verloopt, of de vrijwilligers wensen hebben over scholing en wat we als organisatie beter kunnen doen. Het managementteam houdt daarom elk jaar een evaluatiegesprek met elke vrijwilliger. Daarnaast werd afgelopen jaar een vrijwilligerstevredenheidsonderzoek gehouden. Daaruit bleek dat alle vrijwilligers voldoende tot zeer tevreden zijn over alle aspecten van hun werk. Zij ervaren ook zelf een grote meerwaarde van hun vrijwilligerswerk.

*Aantal reacties. Niet iedereen heeft alle mogelijke antwoorden ingevuld.

Resultaten op de vraag:

“Hoe tevreden bent u met het vrijwilligerswerk bij de bibliotheek?”

■ (volledig) eens ■ (volledig) oneens

*Aantal reacties. Niet iedereen heeft alle mogelijke antwoorden ingevuld.

Resultaten op de stellingen:

“Door vrijwilligerswerk bij de bibliotheek...”

- ... heb ik (weer) betaald werk gekregen
- ... voel ik mij minder eenzaam
- ... heb ik andere mensen ontmoet
- ... heb ik andere mensen (weer) aan het lezen gekregen
- ... ben ik mij meer gaan ontwikkelen
- ... ben ik meer gaan lezen
- ... heb ik meer interesse in actuele lokale onderwerpen
- ... voel ik mij meer betrokken bij de omgeving

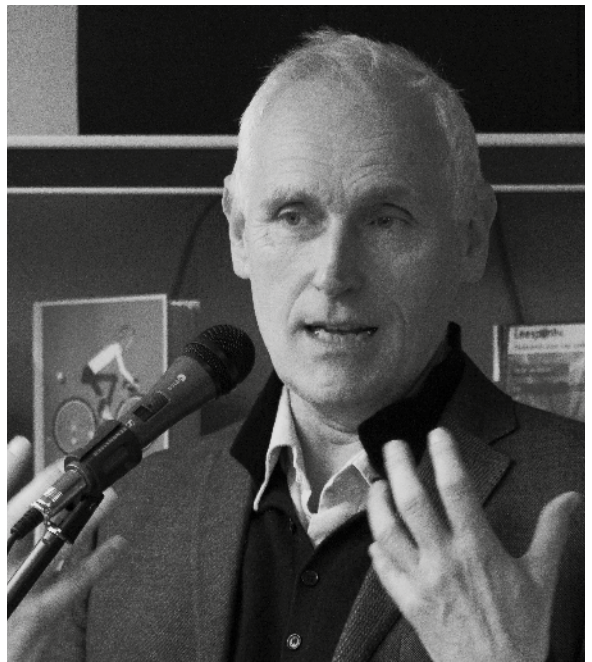
Scholing

Om de vrijwilligers in staat te stellen de bezoekers zo goed mogelijk te woord te staan, organiseert het team van Heuvelandbibliotheken cursussen op maat. Afgelopen jaar bleek dat de vrijwilligers het bibliotheekstelsel goed beheersen, maar dat zij moeite hebben met vragen op het gebied van zoekmethodes op internet, Word en Windows. In een korte cursus van vier ochtenden konden de vrijwilligers hun kennis bijspijkeren.

Ook werden de vrijwilligers bijgepraat op het gebied van EHBO en bedrijfshulpverlening. Het gaat hierbij om de basale kennis over vluchtroutes, blusapparatuur, ontruiming, het waarschuwen van de hulpdiensten en wat er verder nodig is om adequaat te handelen bij een calamiteit.

Werving

Om het aantal vrijwilligers op niveau te houden is afgelopen jaar een professionele wervingscampagne ontwikkeld die meteen 65 reacties opleverde. De twintig werkelijk geïnteresseerde mensen kregen allemaal een kennismakings- / sollicitatiegesprek met de coördinator en de locatieverantwoordelijke. Uiteindelijk konden 14 vrijwilligers aan de slag.

De campagne, die vorm kreeg via posters, een flyer, Facebook en oproepen in huis-aan-huis bladen, wordt herhaald zodra er op een locatie een tekort aan vrijwilligers dreigt te ontstaan. Van alle vrijwilligers wordt een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) gevraagd die betaald wordt door Heuvelandbibliotheken.

Diensten die zijn uitbesteed aan andere organisaties

- Collectievorming en Glds door Centre Céramique;
- Catalogusbeheer;
- Begeleiding bij het opzetten van dBos;
- Website en nieuwsbrief;
- Financiële taken;
- Personeelszaken;
- Kantoorautomatisering;
- Promotie- en communicatiewerkzaamheden;
- Interieurverzorging.

PR en externe communicatie

Heuvelandbibliotheken wil leden en niet leden bereiken om hen te betrekken en te enthousiasmeren voor de activiteiten die voortvloeien uit de functies die in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) zijn verankerd. Met dat doel zetten wij een aantal communicatiemiddelen in.

Website

www.heuvelandbibliotheken.nl fungeert als toegangspoort tot digitale informatie en diensten. De website is aangesloten op de landelijke infrastructuur en volgt ook dat format. De website werd in 2018 41.487 keer bezocht door 19.850 unieke gebruikers. Dit is een stijging van het aantal gebruikers met ongeveer 12% ten opzichte van 2017. Bij de promotie van activiteiten wordt vaker verwezen naar de website. Verder is de site gebruiksvriendelijker geworden.

Op de website zijn de collecties, de activiteitenagenda, het aanbod voor jongeren en hun ouders en voor het onderwijs en alle diensten en catalogi te vinden en kunnen leden hun persoonlijke zaken regelen via Mijn Menu (achter een inlog).

Gebruik website	2016	2017	2018	
Gebruikers	16.318	15.782	19.850	25,8%
Nieuwe gebruikers	15.054	14.785	19.121	29,3%
Sessies	40.930	37.022	41.487	12,1%
Paginaweergaven	110.879	102.430	92.979	-9,2%
Aantal pagina's / sessie	2,71	2,77	2,24	-19,1%
Gem. sessieduur in seconden	133	147	124	-15,6%
Mijn Menu thuis	5.534	4.451	3.219	-27,7%
Mijn Menu App	4.632	8.256	11.066	34,0%
Totaal	10.166	12.707	14.285	12,4%
Reserveringen door klant via internet	2.650	4.413	4.844	9,8%
Reserveringen via de app	465	1.190	1.320	10,9%
Reserveringen door de bibliotheek	2.472	3.942	3.699	-6,2%
	5.587	9.545	9.863	3,3%

Bibliotheek Wise app

Deze app voor Android en Apple kunnen leden gratis downloaden om te bekijken welke media ze hebben geleend, ze kunnen via de app verlengen, de catalogus inzien en gegevens beheren. Daarnaast kunnen ze aanwinsten zien en een lees- of luisteradvies krijgen. Gebruikers krijgen pushberichten over de status van reserveringen en kunnen gebruik maken van een NFC-reader om van bibliotheekboeken, titelbeschrijvingen en ratings te zien.

Digitale Nieuwsbrief

Via de website kunnen leden zich aanmelden voor de digitale nieuwsbrief van Heuvelandbibliotheken. In de nieuwsbrief staan de activiteiten die Heuvelandbibliotheken organiseert en andere wetenswaardigheden. De nieuwsbrief wordt verspreid via ruim 2800 mailadressen.

Promotieactiviteiten

Over activiteiten en exposities verspreidt Heuvelandbibliotheken persberichten onder de lokale media (bladen, lokale televisie en andere uitgaven). Ook de vrijwilligers zorgen, vaak spontaan, voor de verspreiding van dit soort nieuwtjes. Daarnaast levert Heuvelandbibliotheken ook berichten aan voor nieuwsbrieven van scholen en gemeenten.

Wervingsactie voor vrijwilligers

Via affiches op alle locaties, flyers, advertenties en een persbericht in huis-aan-huisbladen en via berichten op Facebook zijn vrijwilligers geworven. De actie is in het voorjaar uitgevoerd en resulteerde in een ruime aanvulling voor de vrijwilligerspool.

Facebook en Twitter

Na een korte cursus verspreidt Heuvelandbibliotheken ook via Facebook en Twitter berichten over activiteiten, zowel vooraf als achteraf.

Persberichten

Twee medewerkers hebben een training gekregen om persberichten en berichten over activiteiten compact en uitnodigend te schrijven.

Alle communicatiemiddelen zijn zoveel mogelijk uitgevoerd in de landelijk herkenbare huisstijl.

Landelijke, regionale en lokale bibliotheekontwikkelingen

Landelijke bibliotheekontwikkelingen

Lokale bibliotheken, provinciale ondersteuningsinstellingen en de Koninklijke Bibliotheek vormen samen één netwerk van openbare bibliotheken. Dit netwerk geeft invulling aan de vijf bibliotheekfuncties uit de bibliotheekwet - de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Deze wet is van kracht sinds 1 januari 2015.

Heuvellandbibliotheken heeft sinds de invoering van de wet te maken met twee landelijke organisaties: de Koninklijke Bibliotheek (KB) en de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB).

We hebben hier de leukste gesprekken over boeken

KB is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het beheer van de landelijke digitale bibliotheek. Dit omvat in grote lijnen de digitale infrastructuur en de inkoop en distributie van e-content. De VOB behartigt als branchevereniging de belangen van de openbare bibliotheken in Nederland en neemt verantwoordelijkheid voor het functioneren van het netwerk van bibliotheekvoorzieningen.

De eerste drie jaar van de Wsob zijn gemonitord en de conclusies daarvan zijn door de minister begin 2019 naar de Tweede Kamer gestuurd. De conclusies:

- De openbare bibliotheek heeft nog steeds een groot bereik;
- Het aantal vestigingen steeg de afgelopen jaren, met name door extra afhaalpunten en onbemande zelfbedieningslocaties. De gemiddelde afstand tot een bibliotheekvestiging neemt toe. Gemiddeld is er in Limburg binnen 2 kilometer een vestiging van een bibliotheek;
- Veel bibliotheken opereren vanuit multifunctionele accommodaties, waarin ook brede scholen, culturele instellingen, gemeentelijke instellingen, wijkcentra of winkels zijn gevestigd;
- Het aantal leden en uitleningen daalt onder volwassenen, maar stijgt bij de jeugd. Landelijk zijn er sinds 2017 meer jeugdleden dan volwassen leden;
- Er worden minder fysieke boeken uitgeleend en meer e-books. Heuvellandbibliotheken staat landelijk op de tiende plaats wat betreft het aantal uitgeleende e-books per gebruiker;
- Bibliotheken bieden steeds meer educatieve activiteiten aan, afgestemd op de lokale maatschappelijke opgaven;
- De activiteiten hebben vooral betrekking op leesbevordering, het vergroten van de taalvaardigheid en digitale vaardigheid;
- Bijna alle openbare bibliotheken doen mee aan BoekStart, onderdeel van het actieprogramma 'Tel mee met taal'. BoekStart heeft een bereik van ongeveer een derde van alle baby's en hun ouders. In veel gemeenten volgt aansluitend daarop voor schoolgaande kinderen de Bibliotheek op school. In 2017 waren er ruim 2.800 vestigingen van de Bibliotheek op school (dBos) in het primair onderwijs. Met BoekStart en dBos krijgt één van de belangrijkste doelen van de bibliotheek - leesbevordering en het voorkomen van laaggeletterdheid - gestalte via een andere weg dan zichtbaar wordt in de bekende kernindicatoren collectieomvang, ledenaantallen, uitleningen en locaties.

De minister heeft in 2018 met organisaties van uitgevers, auteurs, vertalers, beeldmakers, openbare bibliotheken en de KB een convenant afgesloten over het uitlenen van e-books door openbare bibliotheken. Op grond van dit convenant krijgen leden van de openbare bibliotheken meer e-books ter beschikking, waaronder ook steeds meer actuele titels en titels voor de jeugd.

De programma's BoekStart, dBos in het primair en voortgezet onderwijs en de programma's voor de ontwikkeling van basisvaardigheden bij volwassenen bereiken substantiële aantallen mensen die zo worden ondersteund in hun persoonlijke ontwikkeling en die daarmee hun kans om mee te (blijven) komen in de maatschappij vergroten. De groei hierin laat zien dat het bibliotheekstelsel met een gezamenlijke inzet en gezamenlijke programma's in toenemende mate invulling geeft aan de vijf bibliotheekfuncties en zijn nieuwe rol in het sociale domein.

Koninklijke Bibliotheek

De Koninklijke Bibliotheek (KB) versterkt de efficiency en maatschappelijke effectiviteit van het netwerk van bibliotheken.

Dat gebeurt op vele terreinen:

- Door activiteiten van de partners te koppelen, op te schalen en breed inzetbaar te maken;
- Door innovatie bij de fysieke bibliotheken te stimuleren en af te stemmen op digitale dienstverlening;
- Door de beleidsthema's en de richting van de sector te bewaken;
- Door het lerend vermogen en de effectiviteit van de sector te versterken (kennisdeling, vakontwikkeling, monitoring, evaluatie);
- Door onderzoek en debat;
- Door haar vertegenwoordigende rol in (inter)nationaal verband te vervullen;
- Door de maatschappelijke functie en publieke waarden van de bibliotheekfuncties onder de aandacht te brengen;
- Door een landelijke digitale openbare bibliotheek met een infrastructuur en content.

De KB biedt één onlineomgeving waar klanten hun bibliotheekgegevens kunnen beheren. Zij ervaren zo één bibliotheek. Deze MijnBibliotheek-omgeving biedt functies rondom het lenen van fysiek materiaal en rondom de onlinediensten. Lokale bibliotheken maken gebruik van deze voorzieningen om hun eigen website te realiseren. Het contentmanagementsysteem (cms), de

Er is sprake van terugloop in het fysieke bibliotheeklandschap (middelen, personeel en vestigingen). Het aantal, de omvang en de kwaliteit van activiteiten die kunnen worden georganiseerd zijn daar direct van afhankelijk. Daar staat tegenover dat de invulling van maatschappelijke taken vraagt om een goede fysieke zichtbaarheid, spreiding, middelen en voldoende gekwalificeerd personeel

vormgeving en functionaliteit worden centraal geregeld. De inhoud van de website bepaalt de bibliotheek zelf. Ook Heuvellandbibliotheken maakt gebruik van de ondersteuning, de programma's en de diensten van de KB.

De KB onderzoekt de mogelijkheden om een collectief landelijk digitaal bibliotheekstelsel in te voeren. Momenteel is de communicatie in het bibliotheeknetwerk namelijk niet eenvoudig omdat er bij de diverse bibliotheekorganisaties 45 verschillende systemen in gebruik zijn. Een collectief systeem past bij de veranderende functie van de bibliotheek.

Het toenemende aantal educatieve activiteiten op het gebied van taal, lezen en digitale vaardigheden vraagt om een andere klantregistratie. Gebruikers hoeven daarvoor namelijk geen lid te zijn van de bibliotheek.

De KB beheert de digitale collectie. Het inkoopmodel is gewijzigd en de digitale collectie is gegroeid. Daarnaast is er een gezamenlijk collectieplan voor het netwerk van openbare bibliotheken opgesteld met het oog op een actueel, representatief en samenhangend (fysiek en digitaal) collectieaanbod.

De KB is wettelijk verplicht gegevens van de bibliotheken onder strikte privacyvoorwaarden te verzamelen en ter beschikking te stellen aan branchepartijen.

Vereniging Openbare Bibliotheken

De Vereniging Openbare Bibliotheek (VOB) is de brancheorganisatie voor openbare bibliotheken. Zij ondersteunt bibliotheken bij het vervullen van hun maatschappelijke rol en biedt ondersteuning bij werkgeverszaken. Voor een krachtig landelijk bibliotheekstelsel is samenwerking met het onderwijs en andere maatschappelijke partners op lokaal en provinciaal niveau essentieel. Alleen dan kunnen de bibliotheken zich goed inzetten voor de ontwikkeling van

**Het doel van 'Route 2020'
is om innovaties in het
bibliotheekwerk te stimuleren
en de kennis en ervaringen
te delen in het netwerk van
bibliotheken.**

individuen en de samenleving. Openbare bibliotheken staan voor grote transformatie- en innovatie-opdrachten. Veel bibliotheken zijn daarom bezig hun organisatie voor te bereiden op een andere toekomst, passend bij de maatschappelijke ontwikkelingen. Zij zijn ook op zoek naar nieuwe publieke meerwaarde, aansluitend bij de opgaven in het sociaal domein.

De Koninklijke Bibliotheek (KB), Stichting Samenwerkende POI's Nederland (SPN) en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) hebben ook in 2018 gewerkt aan de ontwikkelagenda 'Route 2020' ten behoeve van de innovatie van bibliotheken. In 2018 werd de marketingcampagne 'De bibliotheek maakt je rijker' voortgezet. Het is een onderdeel van 'Route 2020'.

De VOB is ondersteunende partner in de Leescoalitie, samen met de CPNB, Stichting Lezen, Stichting Lezen en Schrijven en de KB. Het doel van de Leescoalitie is om het lezen te bevorderen via campagnes. Door het convenant met de CPNB konden de bibliotheken ook afgelopen jaar meedoen aan campagnes als Nederland Leest, de Boekenweek, de Maand van het Spannende Boek en de Kinderboekenweek.

Maatschappelijke ontwikkelingen en Heuvellandbibliotheken

In het kader van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) heeft elke bibliotheek vijf maatschappelijke functies:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting en debat;
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur.

De manier waarop bibliotheken deze maatschappelijke en educatieve functies invullen, ontwikkelt zich, ook bij Heuvellandbibliotheken.

Er zijn gemeentelijke informatiepunten in de bibliotheken. Heuvellandbibliotheken biedt naast gemeentelijke folders, brochures, nieuwsbrieven en weblinks ook informatie van CJG en gehandicaptenplatform, het Steunpunt Mantelzorg, Land van Valkenburg, de Seniorenraad, Trajekt en Envida. In al onze vestigingen vinden bezoekers een informatieve collectie. Landelijk is er sinds 2016 een convenant tussen de KB en de Belastingdienst. Dit ondersteunt burgers in hun contact met de e-overheid doordat er bij bibliotheken belastingspreekuren worden georganiseerd. Ook Heuvellandbibliotheken is hiermee voorzichtig gestart.

De dag beginnen in de bibliotheek met koffie en wat bladen: heerlijk!

Rond de kernfuncties kennis & informatie, kunst & cultuur en ontmoeting & debat worden landelijk, en ook bij Heuvellandbibliotheken, activiteiten aangeboden. Landelijk benadert het aantal in en door bibliotheken georganiseerde activiteiten de honderdvijftigduizend en het aantal bezoeken aan de bibliotheek stabiliseert op ca. 63 miljoen. Heuvellandbibliotheken organiseerde in 2018 bijna honderd activiteiten.

Leesbevordering en kennismaking met literatuur en educatie en ontwikkeling vormen nog altijd het grootste deel van de activiteiten, ook landelijk. Heuvellandbibliotheken tracht ouders van baby's te bereiken via BoekStart en door boekjes aan te bieden in de wachtkamer van de consultatiebureaus. BoekStart wordt uitgevoerd in samenwerking met gemeenten en consultatiebureaus. Via dBos worden kinderen in het primair onderwijs gemotiveerd om

meer te lezen. In het najaar van 2018 is de actieve voorlichting aan scholen over dBos echter enigszins beperkt met het oog op een mogelijk samengaan met Centre Céramique. Voor de ontwikkeling van dBos werkt Heuvellandbibliotheken samen met Cubiss.

De belangstelling voor de digitale collecties e-books, luisterboeken en cursussen groeit. De e-collectie groeit en zeker ook de jeugdcollectie krijgt steeds meer gestalte. De uitleningen van e-books laten over de hele linie een sterk stijgende trend zien, al is het aandeel in het totaal aan uitleningen nog beperkt.

Aantal mensen dat boeken leest, stabiliseert

In de afgelopen jaren is de leestijd van Nederlanders steeds verder gedaald, blijkt uit een recente studie van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Die daling komt doordat minder personen zijn gaan lezen, niet doordat Nederlanders minder zijn gaan lezen. Bovendien komt de daling vooral terug in de daling van het aantal kranten- en tijdschriftenlezers. Het aandeel lezers van boeken heeft zich na een daling tussen 2006 en 2011, gestabiliseerd in 2016. De tijd die lezers aan lezen besteden is in de loop van de jaren iets gestegen, van 10,6 uur per week in 2006 tot 11,7 uur in 2016.

Wat opvalt, is dat de daling van het percentage lezers vooral sterk is onder tieners en jongvolwassenen. Bij de tieners is het aandeel lezers ruim 50%, terwijl vrijwel alle 65-plussers lezen, dus 100%. Het wel of niet lezen is niet afhankelijk van het geslacht, wel zijn vrouwen meer boeken- en tijdschriftenlezers en mannen meer kranten en online-lezers. Bovendien is het aandeel lezers onder laagopgeleiden hoger dan onder middelbaar opgeleiden. Zij lezen minder tijdschriften en kranten maar lezen wel meer online (Wennekers et al, 2018).

De groeiende aandacht voor laaggeletterdheid heeft ertoe geleid dat Heuvellandbibliotheken vanaf eind 2018 een consulent Laaggeletterdheid inzet voor 8 uur per week.

Regionale bibliotheekontwikkelingen

De Provincie Limburg beschouwt de bibliotheken als een belangrijke en verbindende schakel binnen het netwerk van concrete initiatieven op het gebied van digitale en taalvaardigheden. Door onder meer activiteiten op het gebied van leesbevordering wordt laaggeletterdheid voorkomen en verder verminderd. Door de laaggeletterdheid terug te dringen kan de maatschappelijke deelname van specifieke groepen toenemen.

Door hun laagdrempeligheid en rol in de gemeenschap hebben bibliotheken bij uitstek de positie om laaggeletterdheid tegen te gaan. De provinciale regeling 'Bibliotheek en Maatschappij' wordt sinds 2016 ingezet in de strijd tegen laaggeletterdheid en werd in december 2018 verlengd.

De directeur van Heuvelandbibliotheken participeerde in het kader van de netwerkvorming in de Vereniging Limburgse Bibliotheken. Hier worden de beleidslijnen richting Provincie en richting Cubiss afgestemd. Ook nam de directeur deel aan het directeurenoverleg. De maatschappelijke rol van de bibliotheek is een belangrijk onderwerp van gesprek.

Lokale bibliotheekontwikkelingen

Certificering

Heuvelandbibliotheken bereidde zich in 2018 voor op de certificering. Eind november vonden de auditgesprekken plaats in Valkenburg en Eijsden. De vernieuwde certificeringskaders zijn erop gericht de toekomstbestendigheid van bibliotheekorganisaties vast te stellen. Begin 2019 werd duidelijk dat Heuvelandbibliotheken gecertificeerd is. In de audit was het enthousiasme van de geïnterviewden opvallend. Verder vond het auditteam dat Heuvelandbibliotheken de afgelopen jaren erin is geslaagd om een samenhangend en actueel aanbod van producten en diensten te realiseren. Dit ondanks de onzekere organisatieontwikkelingen.

Aandachtpunten uit het rapport zijn:

- Het gebrek aan gemeentelijk meerjarenbeleid voor bibliotheekwerk inclusief meerjarenfinanciering;
- Een SMART aanpak;
- Meer aandacht voor het lerend vermogen van de organisatie;
- Competentiegericht HRM-beleid;
- Evaluatie van bijeenkomsten en activiteiten;
- Zichtbaar maken van de maatschappelijke bijdrage en innovaties.

Klanttevredenheidsonderzoek

In het derde kwartaal van 2018 werd een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. 1600 leden ontvingen een digitale vragenlijst en er kwamen 463 reacties binnen. Dit reactiepercentage van 28,9% geldt als zeer succesvol.

Ruim 70% van de mensen die gereageerd hebben, was (zeer) tevreden over de actualiteit van de collectie boeken, 44% was (zeer) tevreden over de activiteiten en nog iets meer mensen over de literaire activiteiten en de lezingen. Uit meer dan 80% van de reacties bleek (grote) tevredenheid over de deskundigheid van de medewerkers en gastvrouwen/-heren en zelfs meer dan 87% van de respondenten was (zeer) tevreden over de servicegerichtheid. Ook de communicatie van de bibliotheek is voor 84% van de mensen die reageerden (ruim) voldoende.

De gemeente zou weer moeten investeren in deskundige medewerkers die kinderen echt aan het lezen kunnen krijgen, zeker in een taalachterstandsgebied

Het lijkt erop dat veel mensen het aantal e-books en de actualiteit ervan ofwel niet kennen of er nauwelijks gebruik van maken. Hetzelfde geldt voor de wifi-mogelijkheden.

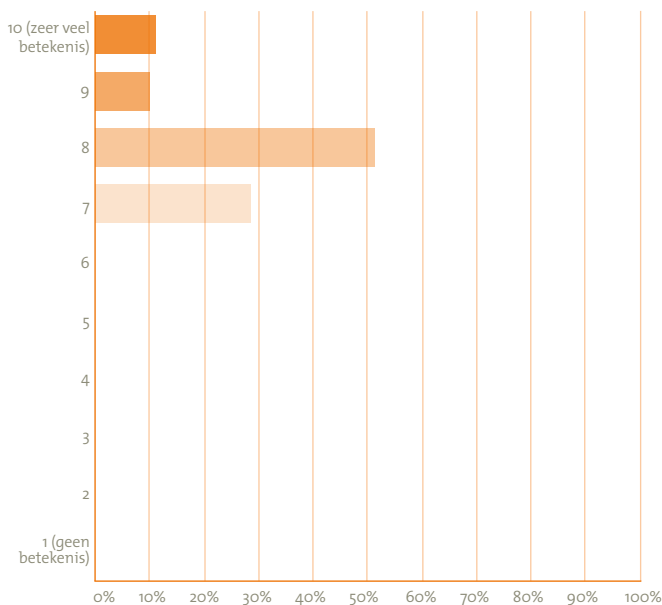
Wat betreft de functie van de bibliotheek in het kader van lezen en voorlezen, blijkt dat mensen door hun lidmaatschap meer lezen en er meer plezier in hebben. Ook kennen zij het belang van voorlezen beter én ze lezen meer voor, waar hun kind(eren) vervolgens ook meer van geniet(en). Het lezen van het ene boek inspireert ook om andere boeken te gaan lezen. Verder vinden de leden die gereageerd hebben voldoende informatie over hobby of onderzoek.

De bibliotheek geeft ook informatie en biedt activiteiten om de digitale vaardigheden van

mensen te bevorderen. Van de mensen die reageerden, blijkt echter slechts éénderde daarvan meerwaarde te ervaren. Uit ruim 45% van de reacties blijkt dat men wel prettig kan lezen of studeren in de bibliotheek en 67% krijgt de informatie die helpt om de vragen die men heeft te beantwoorden.

Wat betreft de ontmoetingsfunctie van de bibliotheek komt bijna 47% van de mensen die reageerden in contact met anderen dankzij de bibliotheek, maar voelt slechts 20% zich minder alleen. Wel kan men beter meepraten over onderwerpen (ruim 42%) en de dag zinvoller besteden (ruim 43%).

Voor ongeveer 85% van de mensen die reageerden heeft de bibliotheek betekenis, voor het merendeel zelfs grote betekenis.

Resultaten op de vraag:

“Welk rapportcijfer geeft u voor de betekenis van de bibliotheek voor u persoonlijk?”

Verbetersuggesties van leden hebben met name betrekking op de wachttijd en de kosten bij reserveringen, de selectie van e-books, de computervaardigheid en ervaring van de vrijwilligers en de verbreding en verdieping van de collectie. In veel reacties werd aangedrongen op meer professionele deskundigheid. Er is weliswaar begrip voor het feit dat er veel vrijwilligers worden ingezet maar leden geven aan behoefte te hebben aan vaste gezichten en vooral de deskundigheid van de professionals.

Overig

Doordat Cubiss de kantoorautomatisering niet langer verzorgt, is gezocht naar een nieuwe partner. Dat is Graficom geworden. In het laatste weekend van mei is alles overgezet. Medewerkers werden individueel begeleid.

Verder werd afgelopen jaar de voorgevel van het gebouw van Valkenburg gerenoveerd.

voetbal

EXTRME
SPORTS

voetbal
sucjes

Hé, daar in die wákel Karell
Mij heeft mij nu ook gezien
en zwacht
'Wag Karell,' roep ik,
'Nik stont naar mijn fiets!
Karells mama rijdt nu weg
Ik zwacht mijn vterende

Purple and Poison

HANDMAID and HEAVENLY

CLIFFERS

Bench Boys and Burglaries

Garden Hoop

AND THE EGG

MORIARTY

MAGPIE MURDERS

ANTHONY HOROWITZ

SOMETHING TO BELIEVE

THE SILLY SEASON

Handwritten text

Catchy Spoke

BETTER THAN SEX

Hugh Holton

THE SHORTEST JOURNEY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

MRS. MALORY

Collectie, educatie en activiteitenoverzicht 2018

Collectie

De bibliotheek is de natuurlijke autoriteit om zowel fysieke als digitale mediacollecties te ontsluiten en toegankelijk te maken. Via het interbibliothecair leenverkeer (IBL) kan Heuvellandbibliotheken net als andere bibliotheken de collecties goed afstemmen op het lokale verzorgingsgebied en tegelijkertijd borgen dat de leden toegang hebben tot vrijwel alle titels die in Nederland beschikbaar zijn. De landelijke e-bookcollectie groeit gestaag en klanten maken er meer en vaker gebruik van.

Fysieke collectie

Alle vestigingen van Heuvellandbibliotheken beschikken over een actuele basiscollectie die is afgestemd op de behoeften van de leden en hun lokale omgeving.

Medewerkers en vrijwilligers werken aan een aantrekkelijke en uitnodigende presentatie van de collecties. Er worden zoveel mogelijk verbindingen gelegd tussen activiteiten in de gemeenten en de collecties van Heuvellandbibliotheken. Dat gebeurt door boeken te presenteren, lezingen te organiseren en exposities te houden. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht bij culturele, onderwijs- en welzijnsinstellingen en wordt gezorgd voor afstemming van de activiteiten. Voor een goede programmering is er ook contact met andere openbare bibliotheken in de regio.

De collecties en de expertise van de bibliotheek vormen een aanknopingspunt voor het bereiken van specifieke doelgroepen. Zo geeft Heuvellandbibliotheken vorm aan de doorlopende leeslijn van 0 tot 18 jaar - van prentenboek tot 'Young Adult':

- Baby's: BoekStart;
- Peuters: Voorlezen;
- Kinderen 4-12 jaar: dBos;
- Jeugd 12-17 jaar: Young Adult Collectie.

De verbeterde toegang tot de provinciale en landelijke collecties en de continue uitbreiding van de landelijke digitale collectie betekent dat er minder fysieke materialen nodig zijn in de vestigingen. In 2018 werden er in totaal 210.683 materialen uitgeleend, een daling van 2% ten opzichte van 2017.

De voorraad materialen wordt elk kwartaal gemonitord. Aan de hand van de uitleencijfers houden we bij welke titels populair zijn en om die reden aangeschaft moeten worden. Heuvellandbibliotheken werkt voortdurend

aan een actuele gebruikscollectie. Dat betekent dat de collectie structureel wordt gesaneerd. Titels die langer dan twee jaar niet zijn uitgeleend, worden afgeschreven. Titels waarvoor daarentegen veel reserveringen zijn, worden extra aangeschaft. Aanschafsuggesties van klanten die via 'mijn menu' binnenkomen, worden zoveel mogelijk gehonoreerd. Centre Céramique verzorgt de collectievorming, aanschaf en sanering voor Heuvellandbibliotheken.

Toegang: Mijn Menu, Wise App en voorleessoftware

Via 'Mijn Menu' op de website en de Bibliotheek Wise App kunnen leden 24 uur per dag inloggen om te zien wat zij geleend hebben, zij kunnen de leenduur verlengen en materialen reserveren. Ook kunnen aanwinsten worden geraadpleegd en krijgt de lener via de app adviezen en leestips op basis van zijn of haar leesprofiel.

Met de Read Speaker kan de website worden voorgelezen. Zo kunnen de bezoekers die moeite hebben met lezen, de teksten beluisteren. Het is één van de instrumenten om de belangrijke doelgroep van laaggeletterde mensen te betrekken bij de bibliotheek.

E-books

Via de online Bibliotheek zijn meer dan 20.000 titels beschikbaar voor bibliotheekleden. De collectie is dynamisch en heeft een aanbod in alle genres: literaire en streekromans, thrillers, non-fictie, biografieën, jeugdboeken, etc. Er zijn ook Engelstalige e-books en tijdschriften. Boeken kunnen gelijktijdig door meerdere personen worden 'geleend'. Met het E-lendingconvenant dat de minister in december sloot met de KB, de VOB, de Groep Algemene Uitgevers, de Auteursbond, de Stichting Lira en Stichting Pictoright ondersteunen al deze partijen het belang van leesbevordering en een cultureel klimaat waarin makers een passende vergoeding krijgen voor het uitlenen van hun werk. Het aantal accounts neemt bij Heuvellandbibliotheken nog toe, maar afgelopen jaar daalde het aantal uitleningen met 10%.

Om klanten te ondersteunen bij het aanmaken van een account en het downloaden van boeken zijn ook in 2018 bij verschillende vestigingen tabletcafés en e-book spreekuren georganiseerd. Deze spreekuren werden verzorgd door vrijwilligers.

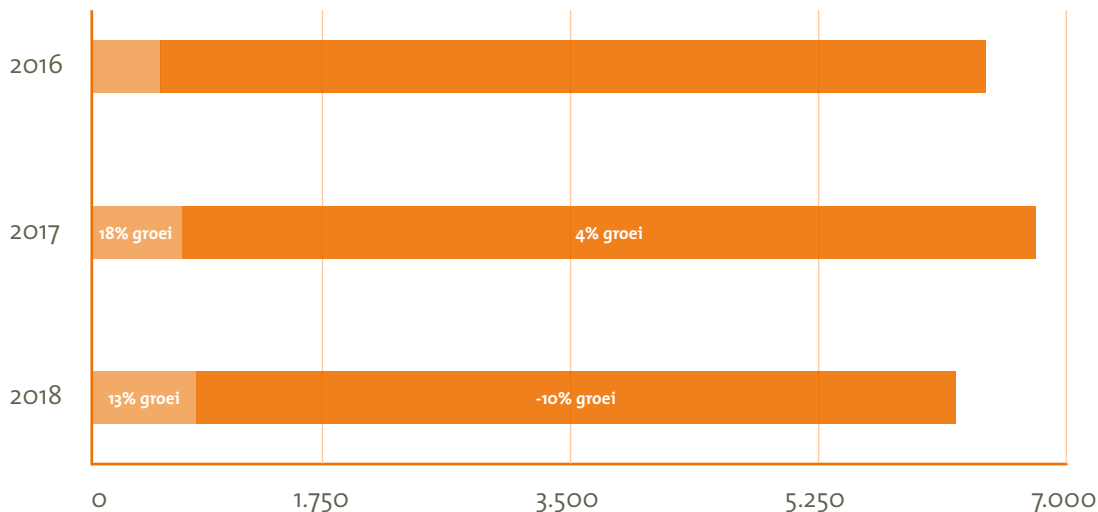
VakantieBieb

Ook in 2018 werd in de periode juni tot en met augustus de VakantieBieb geopend, een landelijke digitale dienst. De VakantieBieb is een app waarmee leden én niet-leden in de vakantieperiode populaire e-books kunnen downloaden en lezen.

**Bij Heuvellandbibliotheken
lenen de gebruikers veel
e-books. Landelijk staan we op
de tiende plaats**

Totaal aantal accounts / Totaal aantal uitleningen

Luisterboeken

De LuisterBieb app biedt leden een uitgebreide collectie luisterboeken van bekende auteurs, bestsellers en hoorcolleges. Speciaal voor de jeugd en middelbare scholieren (0-18 jaar) werden er recente en klassieke titels aan de collectie toegevoegd. De 45.000 titels zijn afgestemd op de literatuurlijsten, zodat scholieren de boeken kunnen beluisteren in plaats van ze te lezen.

Uiteraard is deze app ook zeer geschikt voor mensen met een visuele beperking of dyslexie. Zij kunnen bij Heuvelandbibliotheken ook gebruik maken van andere leesmiddelen, zoals CD's en groteletterboeken.

Cursussen van de Bibliotheek

In 2016 startte een pilot via www.onlinebibliotheek.nl/cursussen.html. Leden van de bibliotheek konden elk jaar gratis twee cursussen volgen. Eind 2017 bleek uit onderzoek dat de doelgroep waarvoor deze cursussen zijn ontwikkeld, niet werd bereikt. De mensen die gebruik maakten van de cursussen waren vooral hoger opgeleide 50-plussers en zij vonden het niveau te laag. Daarom stopt dit aanbod vanaf 1 januari 2019 en wordt er gekeken naar een andere invulling voor een doelgroep die minder digitaal vaardig is en behoefte heeft aan een lokaal aanbod.

Overig digitaal aanbod

Naast genoemde digitale diensten zijn er nog andere apps, widgets en digital content (databanken). Een aantal databanken kan alleen digitaal worden geraadpleegd in alle vestigingen. Dit wordt aangegeven op de website*.

Steeds meer bezoekers van de bibliotheek maken met hun eigen laptop, smartphone of tablet gebruik van het gratis wifi-netwerk dat in alle vestigingen wordt geboden.

*<http://www.heuvelandbibliotheken.nl/collecties/bronnen.html>

Educatie:

doorgaande leeslijn 0-12 jaar

Een goede taalbeheersing is dé sleutel om mee te kunnen doen in de samenleving. Tegen deze achtergrond hecht Heuvellandbibliotheken grote waarde aan een goede relatie en samenwerking met ouders en met het onderwijsveld. Voor scholen en instellingen zijn er abonnementen en voorzieningen tegen speciale tarieven. Leerkrachten kunnen zelf projectcollecties samenstellen.

In de strijd tegen laaggeletterdheid en voor leesbevordering heeft het kabinet geld uitgetrokken voor het actieplan 'Tel mee met taal' (2015-2018). Belangrijk onderdeel van dit programma is 'Kunst van Lezen'.

Stichting Lezen en de Koninklijke Bibliotheek zijn verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van dit programma dat drie onderdelen heeft:

- BoekStart (0-4 jaar), BoekStart voor baby's en BoekStart in de kinderopvang;
- De Bibliotheek op school (dBos) voor primair en voortgezet onderwijs;
- Strategische leesbevorderingsnetwerken.

Heuvellandbibliotheken volgt de beide eerste programmalijnen met uitzondering van dBos voor voortgezet onderwijs.

BoekStart voor 0-4 jaar

BoekStart bestaat uit BoekStart voor Baby's en BoekStart in de kinderopvang. Dankzij het project BoekStart komen kinderen van jongs af aan in aanraking met boeken. Voor de uitvoering van dit project werkt Heuvellandbibliotheken samen met de gemeenten en de consultatiebureaus.

Alle ouders in het werkgebied van de Heuvellandbibliotheken kregen een uitnodiging van de gemeente om een BoekStart koffertje op te halen bij de bibliotheek. Als het koffertje wordt opgehaald, wordt de baby gratis ingeschreven. In alle vestigingen van de Heuvellandbibliotheken staat een gevarieerde BoekStartcollectie. Een klein aantal boeken staat ook bij consultatiebureaus.

In 2018 werden 98 BoekStartkoffertjes uitgereikt en werden ouders en kinderen twee keer uitgenodigd om deel te nemen aan de BoekStartactiviteiten, zoals Muziek op schoot en Babygebaren. Verder kregen ouders voorlichting over het belang van (voor)lezen op zeer jonge leeftijd.

BoekStart in de kinderopvang is een uitbreiding van BoekStart voor baby's, gericht op dreumesen en peuters in kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Heuvellandbibliotheken participeert daarin niet.

Tijdens de Nationale Voorleesdagen werd in elke vestiging van Heuvelandbibliotheken het Nationale Prentenboek van het jaar interactief voorgelezen. Voor deze voorleessessies werden de peuterspeelzalen en kinderdagverblijven uitgenodigd. In 2018 was het prentenboek van het jaar 'Ssst! De tijger slaapt' van Britta Teckentrop.

Het aantal gezinnen dat zich inschreef voor BoekStart

o t/m 3 jaar	2018
Eijsden	32
Margraten	33
Valkenburg	17
Berg en terblijt	5
Vaals	11
Totaal	98

De Bibliotheek op school(dBos) 4-12 jaar

Met dBos werken bibliotheken en scholen structureel samen aan taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen. Uit onderzoek naar de effectiviteit van dBos blijkt dat kinderen die op een school met een dBos zitten, meer gemotiveerd zijn om te lezen en ook meer gaan lezen, waardoor hun leesvaardigheid vooruitgaat.

Door de structurele samenwerking tussen de bibliotheek en de basisschool, kan het leesonderwijs naar een hoger niveau gaan en wordt het leesplezier bij kinderen nog meer gestimuleerd. De bibliotheek en de school stellen samen een strategie op en 'transformeren' de school tot een ideale lees- en mediaomgeving. Het leesgedrag van de kinderen wordt gemonitord en waar nodig worden de collectie en de activiteiten die het lezen stimuleren aangepast. Ook is er aandacht voor mediawijsheid en ouderparticipatie. De leesconsulent van de bibliotheek werkt met dat doel intensief samen met de leescoördinator van de school.

Heuvelandbibliotheken heeft de ambitie om in elke gemeente in het werkgebied tenminste één dBos te realiseren. Eind 2018 is de actieve voorlichting voor dBos aan scholen enigszins beperkt met het oog op een mogelijk samengaan met Centre Céramique.

Gemeenten en scholen moeten overtuigd worden van het nut van dBos, zodat zij voorzien in de financiering die het mogelijk maakt om de samenwerking tussen de bibliotheek en de scholen vorm

Met dBos werken bibliotheken en scholen structureel samen aan taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen

en inhoud te geven. De personele uren worden betaald door school en gemeente, Heuvellandbibliotheken voorziet in de collectie en inrichting. In 2018 werd in maart een dBos geopend in Mheer. Gemeente Eijsden-Margraten gaf te kennen ook een dBos te willen realiseren in Cadier en keer, Gronsvelt en St. Geertruid. Door het gewijzigde politieke speelveld na de gemeenteraadsverkiezingen, de onzekerheid rond het samengaan met Centre Céramique en de beperkte bezetting bij zowel de scholen als bij Heuvellandbibliotheken nam de realisatie van elke dBos veel tijd in beslag.

Overige leesbevorderingsactiviteiten

In 2018 zijn diverse leesbevorderingsactiviteiten georganiseerd. Enkele hoogtepunten:

- Elk jaar is er in alle vestigingen veel aandacht voor de Kinderboekenweek. Het thema was dit jaar 'Vriendschap'.
- Sst... De tijger slaapt' van Britta Teckentrup was het Nationale Prentenboek van het jaar 2018. Het boek stond tijdens de Nationale Voorleesdagen centraal en werd in verschillende vestigingen voorgelezen.
- De workshops 'Babygebaren', 'Muziek op schoot', 'Hoe zeg je dat' helpen ouders om de communicatie met hun kind te versterken via gebaren, muziek en taal.
- De Fiepbus kwam langs in Eijsden en Margraten. Op de benedenverdieping van deze vrolijk gedecoreerde dubbeldekker konden de jongste kinderen in een doolhof op avontuur in de wereld van illustrator Fiep Westendorp. Op de bovenverdieping konden 36 kinderen en hun begeleiders spelletjes doen en knutselen.
- Bieb bende boekenclub: in 2017 startte in Valkenburg en Vaals een naschoolse boekenclub, onder leiding van kinderboekenschrijver Michael Reefs. In tien bijeenkomsten werden de kinderen geprikkeld om te gaan lezen én schrijven. De kinderen konden hun creativiteit kwijt en ideeën aandragen. Er ontstond zo een hechte groep. De boekenclub was een succes en werd in 2018 in Vaals voortgezet.

Laaggeletterdheid

Heuvellandbibliotheken vormt sinds het najaar van 2017 met Centre Céramique, de Heuvellandgemeenten, Trajekt, ROC Leeuwenborgh en Cubiss de Coalitie Laaggeletterdheid. De ambitie is om laaggeletterden betere mogelijkheden te geven voor taalbeheersing en hen te leren omgaan met digitale hulpmiddelen, om zo de deelname aan de samenleving te bevorderen.

Deze ambitie past in de landelijke ontwikkeling waarin bibliotheken zich meer bezighouden met het ontwikkelen van deze basisvaardigheden.

In de week van de alfabetisering zijn drie activiteiten georganiseerd door de Heuvellandbibliotheken:

- De Liedjeskast in de bibliotheek van Valkenburg;
- Een voorleesmiddag in de bibliotheek van Eijsden;
- Een voorlichtingsavond in de bibliotheek van Vaals.

In samenwerking met Volksuniversiteit Maasland in Geleen is een cursus digitale basisvaardigheden ontwikkeld. De cursus, gegeven door een docent van de Volksuniversiteit, ging in november 2016 van start in Vaals en kreeg in 2017 een vervolg.

In Eijsden en Margraten zijn de cursussen in januari 2017 gestart. De Volksuniversiteit ontvangt van de gemeenten Vaals en Eijsden-Margraten een subsidie voor de kosten van de docent. De bibliotheek faciliteert de ruimte en beschikt over een set laptops die voor de cursussen gebruikt kunnen worden.

De bibliotheek kan wel een (digi)Taalhuis ontwikkelen maar het gebruik ervan moet gestimuleerd worden

De cursisten worden gestimuleerd om veel te oefenen en ook hiervoor biedt de bibliotheek de mogelijkheden. Het niveau van de basis cursus bleek voor sommige deelnemers te hoog. Daarom kunnen deze mensen de Klik & Tik cursus doen. Ze krijgen dan de basiskennis om met een computer te kunnen omgaan. Na deze cursus van vier bijeenkomsten kunnen ze doorstromen naar de cursus Basisvaardigheden die uit zeven bijeenkomsten bestaat. Voor de cursus e-overheid bestaat echter minder belangstelling. Uit de evaluatie blijkt dat de cursisten de cursussen hoog waarderen.

Aantal deelnemers aan de cursussen voor digitale vaardigheid

Locatie/Cursus	Klik & Tik	Basisvaardigheden	Omgaan met e-overheid
Eijsden	6	18	-
Margraten	12	30	6
Vaals	12	12	-

Bestrijding laaggeletterdheid en taalachterstand

Voor volwassenen met een taalachterstand en laaggeletterden is er het (digi)Taalhuis. Dit is een herkenbare plek waar volwassenen beter kunnen leren lezen, schrijven en rekenen. Ook kunnen zij er digitale vaardigheden oefenen. Heuvellandbibliotheken heeft een (digi)Taalhuis sinds 2017. In de aanloopfase van het (digi)Taalhuis bleek onder meer dat de toestroom van laaggeletterden achterblijft bij de verwachtingen die er zijn, gelet op het grote aantal personen dat laaggeletterd

is. De bibliotheek kan namelijk wel een (digi)Taalhuis ontwikkelen maar het gebruik ervan moet gestimuleerd worden. Om de toestroom te verbeteren wordt gewerkt aan meer bekendheid van de mogelijkheden en het verlagen van de drempel.

De gemeenten Valkenburg, Vaals en Eijsden-Margraten hebben besloten tot een gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid. Om deze aanpak tot stand te brengen is een aanvraag gedaan voor de provinciale subsidie Bibliotheek, Maatschappij en Laaggeletterdheid. Met deze subsidie kan een coördinator Laaggeletterdheid voor het Heuvelland worden aangesteld die verbanden gaat leggen tussen de lopende activiteiten in het Heuvelland en de verdere regio. Van daaruit kunnen nieuwe, overkoepelende activiteiten starten. Voor de uitvoering van de activiteiten wordt eveneens subsidie aangevraagd.

De coördinator zal samenwerking zoeken met bibliotheken in de regio, Cubiss en Betaald Voetbal Organisaties (BVO's) uit de Eredivisie en Eerste Divisie. Deze laatste organisatie speelt een rol bij het verlagen van de drempel naar NT1.

In het samenwerkingsleesprogramma 'Scoor een Boek!' worden profvoetballers ingezet als rolmodel om zo het leesplezier en de leesmotivatie te vergroten. Het programma kent een schooleditie voor leerlingen van groep 5 en 6, een thuiseditie voor het hele gezin en een 'Scoor een Boek! coach' voor gezinnen die moeite hebben met lezen en voorlezen.

Activiteitenoverzicht 2018

In het kader van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) heeft elke bibliotheek vijf maatschappelijke functies:

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie;
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
3. Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
4. Organiseren van ontmoeting en debat;
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur.

Heuvellandbibliotheken legt op basis van deze functies verbindingen tussen de mensen in het verzorgingsgebied, de collectie, de materialen en de activiteiten. Aan het aanbod van de fysieke bibliotheek worden ook activiteiten gekoppeld.

In de bieb gebeurt van alles. Er worden zoveel interessante en leuke activiteiten georganiseerd

Heuvellandbibliotheken sluit daarmee aan bij de landelijke trend om steeds meer in netwerken te opereren.

In 2018 organiseerde Heuvellandbibliotheken 99 keer een activiteit in één van de vestigingen. Het ging om 63 verschillende lezingen, presentaties, debatten, workshops, concerten of andere bijeenkomsten. Vrijwel alle activiteiten zijn gratis toegankelijk.

Ter beschikking stellen van kennis en informatie

Om de informatiefunctie vorm en inhoud te geven is er een informatieve collectie van boeken, tijdschriften en andere media. Verder vinden bezoekers gemeentelijke folders, brochures, nieuwsbrieven en weblinks en informatie van CJG en gehandicaptenplatform, het Steunpunt Mantelzorg, Wereldwinkel, Land van Valkenburg, de Seniorenraad, Trajekt en Envida.

Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie	
Lezing 'Ik ben leuk!' door Léon Pouls ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag	Vaals
Lezing over slapen en slaapproblemen door Aline Kruit	Alle vestigingen
Mad Science: workshop over wetenschap voor kinderen van 8 t/m 12 jaar: droogijs, elektriciteit en zelf een stuiterbal maken.	Eijsden Margraten Vaals
Lezing over gezonde voeding op basis van de wetenschappelijke achtergronden	Alle vestigingen

Lezing 'Over weer gesproken' door weerman Léon Rademakers	Eijsden Vaals
Lezing over de liefde en haar mogelijkheden door Jeanne Barrois. Zij geeft tips hoe wij onszelf, onze geliefden, onze naaste omgeving en tenslotte onze wereld kunnen verbeteren door onze denkwijze over onszelf, over de liefde te veranderen	Vaals
Boekenweek schrijfwandeling: inspiratie opdoen in de natuur en tips krijgen om aan de hand daarvan een verhaal te schrijven	Eijsden Margraten Vaals Valkenburg
Workshop Lichaamstaal door Stephan In de Braekt	Valkenburg
Anekdoten, goed bewaarde geheimen en andere herinneringen aan de Amstel Gold Race door Wiel Verheesen	Valkenburg
Lezing 'Hoe zeg je dat?' over de communicatie met je kind in de basisschoolleeftijd	Eijsden Margraten Vaals
Lezing over mediawijsheid voor ouders	Eijsden
Lezing over zelfeuthanasie bij voltooid leven door Doeke Krikke, oud-leraar en auteur van diverse boeken en publicaties	Valkenburg
Workshop 'essentiële oliën': kennismaking met informatie over de toepassing in huishouden en gezin en bij de ondersteuning van de gezondheid	Valkenburg
Meditatieproeverij: de toepassing van diverse ontspannings- en ademhalingstechnieken in het dagelijks leven als bijdrage aan een gezond en gelukkig leven	Valkenburg
Lezing over eten in het kader van het thema van 'Nederland leest 2018'	Eijsden Margraten Vaals Valkenburg
Lezing over erfrecht en levenstestament	Eijsden
'Oomen stroomt over'. Francine Oomen vertelt op humoristische wijze over de overgang en het boek dat zij erover schreef	Margraten Valkenburg
Workshop fotografie met je smartphone en beelden bewerken met Instagram	Eijsden
Inloopspreekuur SeniorWeb: voor vragen over computer, tablet, smartphone	Eijsden Margraten
Informatie over belastingen en hulp bij het invullen van het belastingformulier	Valkenburg

Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur	
'Sst... De tijger slaapt': interactieve voorleesactiviteit in het kader van de Voorleesdagen	Eijsden Margraten
BoekStart workshop Babygebaren: ouders van baby's tot 1,5 jaar leren eenvoudig om babygebaren te gebruiken in de communicatie met hun kind	Eijsden Margraten Vaals Valkenburg
BoekStart workshop Muziek op schoot: ouders en hun kinderen tussen 0 en 2 jaar maken samen muziek en zingen samen	Eijsden
Maandelijks voorleesuur voor kinderen van 4 tot 8 jaar door Joyce Akse	Eijsden
Voorlezen bij de naschoolse opvang Polfermolen	Valkenburg
Maandelijks voorlezen aan anderstalige kinderen	Eijsden
Poëziejukebox. Een man in een keurig pak met strik loopt rond op straat met een fleurig sandwichbord. Daarop staan ongeveer 45 gedichten voor volwassenen en kinderen. Het publiek kiest, hij draagt voor. Uit het blote hoofd natuurlijk!	Eijsden Margraten
Lezing door Arthur Japin	Valkenburg
Lezing door thrillerschrijver Max Doyen uit Eijsden	Margraten
Lezing door Abdel Kader Benali	Vaals
Lezing door schrijver, literatuurcriticus, reisjournalist, Auke Hulst	Margraten
Lezing door thrillerauteur Corinne Hartmans	Eijsden
Lezing door Mieke Kirkels over haar boek 'Kinderen van zwarte bevrijders'	Berg en Terblijt
De Fiepbus. Op de benedenverdieping van deze vrolijk gedecoreerde dubbeldekker kunnen de jongsten in een doolhof op avontuur in de wereld van Fiep Westendorp. Ze vinden er allerlei spelletjes en bekende Fiepkarakters. Op de bovenverdieping kunnen 36 kinderen en begeleiders op de bankjes plaatsnemen om daar spelletjes te doen, te knutselen en nog veel meer	Eijsden Vaals
Bieb Bende Boekenclub: leesclub voor kinderen onder leiding van Michael Reefs	Vaals
Kwartfinale van de Voorleeswedstrijd	Vaals

Paul Hermans draagt gedichten voor over de natuur	Valkenburg
Poëziebuffet door Cultuurcafé den Dwingel i.s.m. het Schrijverspodium, in het kader van de Week van de Poëzie	Valkenburg
Bekendmaking van de winnaars van de Ellie Blom Literatuurprijs	Valkenburg
Presentatie van 'De toon gezet, een muzikale dichtbundel van Strauss tot Stromae' door de dichter Elixer	Valkenburg

Organiseren van ontmoeting en debat	
'Sst... De tijger slaapt': interactieve voorleesactiviteit in het kader van de Voorleesdagen	Eijsden Margraten
BoekStart workshop Babygebaren: ouders van baby's tot 1,5 jaar leren eenvoudig om babygebaren te gebruiken in de communicatie met hun kind	Eijsden Margraten Valkenburg
Kerstboom knutselen voor volwassenen	Vaals
Velma Solomons (schrijfster uit Vaals) leest voor uit het boek 'Lightningbolt, een zoektocht naar het zelf'	Vaals
Maandelijks leesclub komt bijeen om een boek te bespreken	Margraten
Bijeenkomst dichtclub Dichterbij. Maandelijks bijeenkomst waarbij de leden hun gedichten aan elkaar voorlezen	Eijsden
Politiek debat in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen	Eijsden Margraten
Moederdagconcert	Valkenburg

Laten kennismaken met kunst en cultuur	
Workshop tekenen door illustrator Mark Janssen	Alle vestigingen
Poppenvoorstelling 'Kokkerellen met verhalen' door Verteltheater Racontella - voor kinderen vanaf groep 3	Eijsden Margraten
Griezelvoorstelling door Puur Muur	Vaals
Wassen beeldjes maken voor kinderen van 7 t/m 12 jaar	Eijsden
Workshop stop motion voor kinderen: een filmpje maken met behulp van smartphone of tablet	Valkenburg
Avond over Noord-Italië door For ever producties - multivision show	Eijsden
Diapresentatie 'Wie sjoan oes Limburg is'	Valkenburg
Lezing over het Vaalser operettegezelschap 'Het Zingende Zuiden'	Vaals
'Sieh mich an', lezing door Mareike Krügel en haar vertaalster Bonella van Beusekom in het kader van Literarischer Sommer	Vaals Valkenburg
Taxatieochtend van schilderijen door de kunstkenners van Marx en Marx	Eijsden Valkenburg
Jos Frusch, directeur Openluchttheater Valkenburg, over het boek 'Passie in de Plenkert' over het honderdjarig bestaan van het theater	Valkenburg
Homofilie in de kunst: twee lezingen over de geschiedenis van de homoseksualiteit door Lou Heynens	Valkenburg
Optreden door pianist Leon Dijkstra in het kader van december Muziekmaand	Eijsden
Optreden door Johnster, een singer-songwriter en een gitarist	Eijsden Vaals Valkenburg
Easy listening jazz door Niek & Friends Quartet in het kader van december Muziekmaand	Margraten

James Branch Cabell · BREWER

3 4 9 8

Bijlagen

Leden

Leden	Berg en Terblijt		Eijsden		Margraten		Vaals		Valkenburg		Totaal	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Jeugd t/m 12	176	154	654	630	458	416	308	278	384	372	1.980	1.850
Jeugd 13 t/m 17	69	59	286	285	123	105	96	84	176	168	750	701
Volwassenen (18+)	135	121	520	466	364	363	446	476	856	844	2.321	2.270
Instellingen	3	1	15	16	4	4	3	3	16	13	41	37
Overige*	24	25	27	36	26	39	40	53	54	57	171	210
TOTAAL	407	360	1.502	1.433	975	927	893	894	1.486	1.454	5.263	5.068
Percentage groei		-11,5%		-4,6%		-4,9%		0,1%		-2,2%		-3,7%

*Overige: personeel, speciale passen, gastlenerspassen, zoek en boek

Aparte pasjes op scholen

		2018
Margraten	Mheer	185
	Cadier	227
	St. Geertruid	87
	Maurice rose	249
Eijsden	Cramignon en Tangram	420
Vaals	Vijlen	120
	Robbedoes en kleine wereld	378
Valkenburg	Broekhem	136
TOTAAL		1.802

Uitleen

Uitleen	Berg en Terblijt		Eijsden		Margraten		Vaals		Valkenburg		Totaal	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Jeugdleesboeken	8.250	7.494	31.602	29.951	20.981	21.539	11.960	11.287	14.049	12.882	86.842	83.153
Jeugdstudieboeken	618	427	6.436	6.567	3.070	2.767	1.603	1.781	2.223	1.750	13.950	13.292
Ned. romans	4.612	4.677	18.010	16.429	13.527	12.643	10.482	10.208	24.293	21.894	70.924	65.851
Studieboeken	538	578	2.872	2.285	2.240	1.638	2.001	1.968	4.773	4.314	12.424	10.783
CD's	0	0	85	58	0	7	149	136	19	22	253	223
CD-roms	0	0	3	0	0	0	11	5	14	0	28	5
Tijdschriften	1.852	1.780	3.911	3.803	1.885	2.147	1.681	1.519	3.517	3.552	12.846	12.801
DVD/video	11	11	419	429	315	197	476	515	675	550	1.896	1.702
Luisterboeken	44	5	124	65	105	70	359	217	147	214	779	571
Overige	0	41	0	77	0	65	56	188	15	324	71	695
TOTAAL	15.925	15.013	63.462	59.664	42.123	41.073	28.778	27.824	49.725	45.502	200.013	189.076
Percentage groei		-5,7%		-6,0%		-2,5%		-3,3%		-8,5%		-5,5%

Collecties op scholen

		2018
Margraten	Mheer	3.026
	Cadier	5.046
	St. Geertruid	2.724
Vaals	Vijlen	1.343
Valkenburg	Broekhem	4.028
TOTAAL		16.167

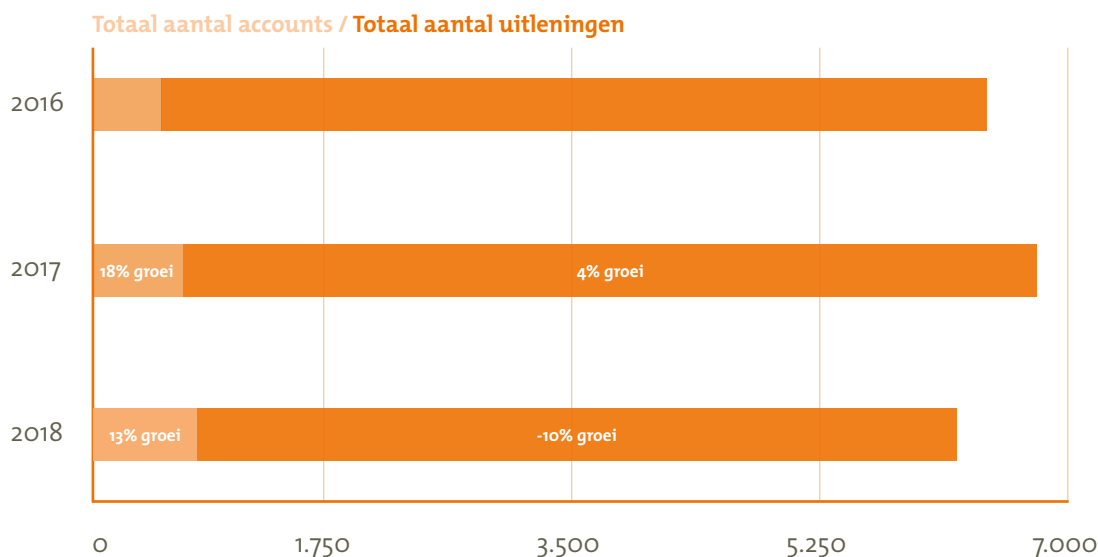
Mediabezit

Uitleen	Berg en Terblijt		Eijsden		Margraten		Vaals		Valkenburg		Totaal	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Jeugdleesboeken	4.212	4.291	6.217	6.415	5.348	5.568	4.994	4.725	5.325	5.329	26.096	26.328
Jeugdstudieboeken	869	699	2.016	1.906	1.447	1.352	1.793	1.618	1.916	1.771	8.041	7.346
Ned. romans	3.544	3.301	4.629	4.588	4.310	4.092	3.662	3.304	8.115	7.515	24.260	22.800
Studieboeken	974	978	1.160	1.040	1.245	928	2.117	1.674	3.898	3.439	9.394	8.059
CD's	0	0	3	3	5	4	110	96	4	4	122	107
CD-roms	0	0	0	0	4	2	21	10	5	4	30	16
Tijdschriften	742	805	644	612	425	421	701	540	941	932	3.453	3.310
DVD/video	31	37	101	75	284	123	722	613	558	473	1.696	1.321
Luisterboeken	90	87	135	82	187	110	338	272	233	163	983	714
Overige	0	31	164	58	0	18	1	200	4	353	169	660
TOTAAL	10.462	10.229	15.069	14.779	13.255	12.618	14.459	13.052	20.999	19.983	74.244	70.661
Percentage groei		-2,2		-1,9		-4,8		-9,7		-4,8		-4,8

Collecties op scholen

		2018
Margraten	Mheer	2.338
	Cadier	3.953
	St. Geertruid	2.342
Vaals	Vijlen	1.223
Valkenburg	Broekhem	1.504
TOTAAL		11.360

E-books

Vergelijkende cijfers 2016-2018 en kengetallen

Gemeente	inw	Leden			Media			Uitleen		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Eijsden-Margraten	25.654	3.841	3.571	3.528	37.543	37.286	36.030	127.954	115.189	111.533
Vaals	10.094	1.600	1.383	1.392	17.406	15.647	14.275	35.258	30.185	29.167
Valkenburg a.d. Geul	16.475	2.115	2.026	1.950	33.239	32.823	31.716	82.350	69.799	64.543
Totaal	52.223	7.556	6.980	6.870	88.188	85.756	82.021	245.562	215.173	205.243
Percentage groei			-7,6%	-1,6%		-2,8%	-4,4%		-12,4%	-4,6%

Kengetallen 2018	Percentage lid	Media per inw	Media per lid	Uitleen per inw.	Uitleen per lid
Eijsden-Margraten	13,8%	1,4	10,2	4,53	31,36
Vaals	13,8%	1,4	10,3	2,9	21,0
Valkenburg a.d. Geul	11,8%	1,9	16,3	3,9	33,1
Gemiddeld	13,2%	1,6	11,9	3,9	29,9

Gebruik website

Gebruik website	2016	2017	2018	
Gebruikers	16.318	15.782	19.850	25,8%
Nieuwe gebruikers	15.054	14.785	19.121	29,3%
Sessies	40.930	37.022	41.487	12,1%
Paginaweergaven	110.879	102.430	92.979	-9,2%
Aantal pagina's /sessie	2,71	2,77	2,24	-19,1%
gem. Sessieduur in seconden	133	147	124	-15,6%
Inlog mijn menu thuis	5.534	4.451	3.219	-27,7%
Inlog mijn menu App	4.632	8.256	11.066	34,0%
Totaal	10.166	12.707	14.285	12,4%
Reserveringen door klant via internet	2.650	4.413	4.844	9,8%
Reserveringen via de app	465	1.190	1.320	10,9%
Reserveringen door de bibliotheek	2.472	3.942	3.699	-6,2%
	5.587	9.545	9.863	3,3%

www.heuvellandbibliotheken.nl